

Ruoveden kunnan tarkastuslautakunta

ARVIOINTIKERTOMUS V. 2009

Tarkastuslautakunnan kokoonpano:

Tapani Salonen pj.
E. Tapani Savolainen vpj.
Anna-Liisa Selkee j.
Terhi Lahtinen j.
Markku Hilden vj
Juhani Sillanpää vj
Heli Vilen vj
Marjatta Vilmunen vj

Tilintarkastaja: JHTT Jorma Kesä, Oy Audiator Ab

---

1. Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta kokoontui 10 kertaa vuonna 2009, joista kaksi kertaa vanhan lautakunnan kanssa. Kuulimme tilintarkastajan lausuntoja hänen havainnoinneistaan tarkastuskäynneillä Ruovedellä 3 kertaa. Kukin lautakunnan jäsen havainnoi ns. omia lautakuntia: E. Tapani Savolainen: perusturvalautakunta, Anna-Liisa Selkee: koulutuslautakunta, Terhi Lahtinen: vapaa-ajanlautakunta ja ympäristölautakunta ja Tapani Salonen: tekninen lautakunta. Kuluneen vuoden aikana kuulumme yhteisissä kokouksissa syksyllä kahtena kertana ja nyt keväällä 2010 kolmena kertana virkamiehiä ja lautakuntien puheenjohtajia.

2. Yleisiä havaintoja vuodesta 2009

Budjetin ylityksiä v. 2009 hakivat valtuustolta 14.12. Koulutuslautakunta 159.000 € ja Tekninen lautakunta 106.000 €. Perusopetuksen nettokustannukset ylittyivät 61.000 €

Erikoissairaanhoidon ylitys 340.000 € ja perusterveydenhuolto ylittyi 219.000 €

Lautakunta kiinnitti huomiota kunnan omaisuuden hoitoon - turhien kiinteistöjen myymätäjättämissiin ja sivistystoimen henkilöstö ongelmiin. Tärkeistä asioista keskusteltiin pienissä ryhmissä ja avoin keskustelu jäi asioista vähäiseksi. Myös asioiden valmistelu virkamiesten osalta oli keskeneräistä. Ylimpien virkamiesten osallistuminen lautakunnan kokouksiin oli vaatimatonta.

Syksyn 2009 kaksi valtuustoaloitetta on edelleenkin käsittelemättä. Valtuustoaloitteet käsittelivät kunnanjohtamismallia tulevaisuudessa ja kiinteistöjen myynti ohjelmaa.

3. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta on arviointiaan varten aiempienvuosien tapaan haastatellut kunnan toimielinten johtavia viranhaltioita ja tutustunut hallituksen laatimaan toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen. Tämän lisäksi tilintarkastajalta on saatu vertailun pohjaksi muiden vastaavan tyyppisten kuntien lukuja.

3.1.Toiminnan arviointi

Kunnanvaltuuston vuoden 2009 budjetin määrittämät tavoitteet ovat yleisesti ottaen toteutuneet. Sitovat tavoitteet ovat pääsääntöisesti täyttyneet ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on hyvällä tasolla.

Palvelujen taso on mielestämme säilynyt kohtalaisella tasolla. Vuoden 2009 tilinpäätös näyttää melkein 1,2 mij. alijäämää, joten vuotta ei voida kuvailla taloudellisesti onnistuneeksi.

4. Toimielinten toiminnallinen arviointi

4.1.Perusturvalautakunta (sosiaali- ja terveys toimi)

Vuoden 2009 alusta Ruoveden perusterveydenhoidon tuottajana aloitti Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Yläpirkanmaan terveydenhuoltoalue. Tämä järjestely oli rakennettu edellisen valtuuston päättämänä PARAS-hankkeen ajattelun pohjalta turvaamaan hyvä ja laadukas perusterveydenhoito.

Vuosi alkoi vaivalloisesti lääkäripalvelujen ontuessa jo heti tammikuussa. Perusteeksi sille, ettei näitä palveluja ollut sovitulla tavalla tarjolla kerrottiin sopimuksen lääkäripalveluja tuottavan firman kanssa astuvan voimaan vasta helmikuun alussa.

Ruoveden kunnan ja PSHP:n välisessä sopimuksessa sovitaan Ruovedelle 111 lääkäryötuntia per viikko. Kevään 2009 aikana tätä toteutunutta seurasi tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja työnsä ohella. Kävi selkeästi ilmi se, ettei tuo luvattu 111 tuntia toteutunut helmi - maaliskuussa juurikaan. Kymmenien tuntien vajoaus kuukaudessa jätti tuottamatta jopa lähes 140 puolen tunnin vastaanottoaika!

Sitä vastoin kiitosta on saanut uusin voimin alkanut työterveydenhuoltoyksikkö. Tämä toiminta on vauhdilla ryhtynyt parantamaan niitä asioita, jotka useita vuosia on ollut varsin heikolla tasolla.

Nyt kun tiedetään vuoden 2009 perusterveydenhuollon kustannukset PSHP:n tuottamana, on tarkastuslautakunnan syytä osoittaa suurta huolestumista kustannusten huomattavaan kasvuun. Tämä koskee niin perusterveydenhoidon kuin erikoissairaanhoidonkin ylittyneitä kustannuksia.

Matemaattinen ongelma on se, että miksi PSHP:n kanssa sovittu 4,3 miljoonalla eurolla ei saatukaan tuotetuksi vajaitakaan palveluja, vaan lisälaskua kertyi peräti 200 000 euroa!

Ruoveden kunta on tältä osin heittäytynyt täysin tuottajan varaan, sen jakaman informaation turviin ja kuntana huolehtii vain, että maksuliikenne tuottajaan päin toimii häiriöttä.

Lääkäritilannetta ei ole saatu useista yrityksistä huolimatta parannettua. Ruoveden hammaslääkäritilanne on pysynyt käytännössä edelleen yhden lääkärin yksikkönä. Hoitotakuun toteutumisesta hammashoidon osalta ei juuri ääneen puhuta.

PSHP on hakenut useampaan kertaan virkalääkäreitä Ruovedelle huonoin lopputuloksin. Syyksi on esitetty sitä, ettei terveyskeskukset ole houkuttavia työpaikkoja lääkäreille.

Tarkastuslautakunta jakaa sen huolen, jonka kuntalaiset joutuvat kantamaan. Tämä sovittu tuotantomalli ei ole ainakaan ensimmäisen vuoden aikana toteutunut sillä laadulla, joka sille asetettiin. Valvontaa on sekä palvelujen saatavuuden että niiden kustannusten osalta lisättävä huomattavasti. Kevyt paikallinen valvontaorganisaatio ei ainakaan olisi huonontamassa kuntalaisten ja kunnan edun valvontaa.

4.2. Sivistystoimi

4.2.1 Opetustoimen hallinto

Viittaamme JHTT Jorma Kesän lausuntoon kehittämistoimien oikeasuuntaisuudesta: ” Koulutoimen keskimääräiset oppilaskohtaiset kustannukset ovat viime vuosina selvästi alentuneet ja ovat lukion ja luokkien 1-6 osalta jo alle valtionosuuden yksikköhinnan. Näin koulutoimessa tehdyt rakenteelliset ja muut kehittämistoimet ovat tuottaneet kustannustehokkaan tuloksen.” Kiitos tästä.

4.2.2. Koulujen ilmapiiri

On valitettavaa, että koulurauha on kuluneena vuonna monesta syystä järkkynyt. Tarkastuslautakunnat ovat jo vuodesta 2004 kiinnittäneet huomioita henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen työpaikoilla.

Suora lainaus v. 2004 tarkastuskertomuksesta: ”Yläasteella ja lukiossa teetettiin ilmapiiritutkimus, jollainen tulisi tehdä muissakin hallintokunnissa. Kun tutkimukset on tehty, niiden seurantaan ja ilmapiirin parantamiseen tulee erityisesti panostaa.”

Seuranta ei toteutunut. Asiaan viitattiin myös v. 2008 tarkastuskertomuksessa: ” – heitämme hukkaan kartoitukseen uhratut rahat, jollei seurannalla vahvisteta, että asioita on hoidettu eteenpäin ja että tilanne on parantunut”.

Vanhemmilla johtokunnissa ja luottamushenkilöillä eri tasoilla ei ole tarpeen puuttua koulun sisäisiin asioihin, mikäli ilmapiirin parantamiseksi tehdään kaikki voitava. Tähän työhön on kaikkien viranhaltijoiden ja työntekijöiden sitouduttava – myös luottamushenkilöiden osaltaan.

4.2.3 Ruoveden Opisto

Odotamme tuloksia alueellisen yhteistyön rakentamisessa.

4.2.4 Peruskoulun 7-9 lk ja lukio

Kansainvälinen toiminta ja yhteistoiminta seutukunnallisesti on tuloksellista. Kiitos tästä.

4.3. Vapaa-ajan lautakunnan alainen toiminta

4.3.1 Nuorisotyö

Nuorisotyötä olisi hyvä kehittää edelleen etenkin, kun sille on saatu uudet tilat kivikoululta. Yhteistyö seurakunnan ja kunnan välillä olisi syytä tiivistää, jotta palvelut tavoittaisivat nuoret mahdollisimman laajalla rintamalla.

Muiden kuntien kanssa yhteistyötä on tehty perinteisesti eikä linjasta ole syytä luopua.

4.3.2 Kirjastotoimi

Kirjasto tuottaa edelleenkin laadukasta ja hyvin palvelevaa toimintaa huomioiden erinomaisesti sukupolvien erilaiset tarpeet.

Tulevaisuudessa olisi syytä miettiä henkilöstöressurssien lisäämistä sekä tilojen laajentamista, jotta laadukkuus säilyisi ajan tuomien haasteiden edessä.

Pitkään virassa ollut kirjastoautonkuljettaja jäi kuluneen vuoden lopussa eläkkeelle. Onneksi tilalle koulutetaan oppisopimuksella jatkaja.

4.3.3 Kultuurityö

Kulttuurin saralla kehitettävä tapahtumien harmonisoimista ja ajan haasteita vastaaviksi. Kunnan olisi osallistuttava tukijana tapahtumiin taloudellisten resurssiensa mukaan. Asialla vaikutusta kunnan imagoon ja positiivisella huomiolla on kauaskantoiset vaikutukset.

4.3.4 Liikunta

Kirkonkylän koulukeskukseen valmistunut uusi liikuntapaikka (urheilukenttä, leikkipuisto) luo hyvän vaikutuksen kylän maisemalle. Kenttä valmistui aikataulussa ja vieläpä budjetissa – kiitos kauniiden kesäsäiden.

Syrjäkylien liikuntapaikat on myös syytä pitää hyvässä kunnossa ja tarpeita vastaavana.

4.3.5 Raittiustyö

Varsinaista raittiustyötä ei ole ollut, vaikka kunnassa on ollut nimettynä oma päihdeyhdyshenkilö, hän on jo jäänyt eläkkeelle. Noitarock järjestettiin ensi kertaa jäähallilla ja oli täysin raitis tapahtuma – esimerkillistä toimintaa.

Päihdetyötoiminta -malli on tehty parisen vuotta sitten, sen sisäänajoa ei ole vielä kunnolla tehty. Raittiustyöhön on tulevaisuudessa satsattava kunnolla.

4.3.6 Työpaja

Työpajatoiminta jatkaa hyvää ansiokasta työtään. Tyttöjen työpaja sai uudet, isommat ja paremmin toimivat tilat kuluneella vuodella.

4.4 Tekninen lautakunta

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota kuten, myös edellinen tarkastuslautakunta oli kiinnittänyt huomiota, kunnalla olevaan kiinteistöomaisuuteen, josta kaikki ei ole kunnan toiminnan kannalta tarpeellista aiheuttaen vain kuluja. Kiinteistöjen myynti näyttää edelleenkin olevan keskeytynyt, joten tähän asiaan tulisi paneutua ja ryhtyä toimeen.

Ruoveden Asunnot Oy:hyn on yhdistetty. 1.1.2009 neljä kunnan omistamaa asunto-osakeyhtiötä ja 1.1.2010 alussa loput kunnan omistamat asunto-osakeyhtiöt ja yksittäiset asunto-osakkeet lukuun ottamatta Pusunrinne C:tä

Keskeneräisiä töitä on Poukan Ilomäen kevyenliikenteen väylä, joka valmistunee vuonna 2010. Kuntaan valittiin 16.2.2009 Tekninen johtaja.

Valinnasta tehtiin toimintamenettely tapa valitus. Asia on edelleenkin keskeneräinen. Valittu Tekninen johtaja hoitaa virkaa vt:nä, kunnes asia ratkeaa.

4.5 Ympäristölautakunta

Edelleen keskeneräistä toimintaan on rantaosayleiskaava, joka on vienyt runsaasti aikaa kuluneella vuodella . Rantaosayleiskaava saataneen valmiiksi vuoden 2010 aikana.

Kuluneella vuodella ympäristötarkastajan toiminta on parantunut. Uusi viranhaltija on päässyt hyvin toimintansa alkuun.

5. Yleisten taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vuosi 2009 oli lukujen valossa negatiivinen. Kunnan omavaraisuusaste on laskenut 57,8 % 55,1 %:iin ja suhteellinen velkaantuneisuus on noussut 30.7 % 31.7.%.n. Vuosikate on laskenut 263 €/asukas 69 €/ asukas. Kunnan lainat ovat nousseet 90 €/asukas 1313€/asukkaasta 1403 €/ asukkaaseen. Toimintatuottojen ja –kulujen suhde on huonontunut edelleen 17.3 %:sta 16,5 %:iin.

Ruoveden kunnan tilanne näyttää huonolta ja tehtyä budjettia on noudatettava, eikä ylityksiä sallita, jotta palvelutasomme säilyisi edes nykyisellä tasollaan.

Ruovedellä huhtikuun 6 päivänä 2010-04-03

Tapani Salonen

E.Tapani Savolainen

Anna-Liisa Selkee

Terhi Lahtinen

